

БЕЗДОМНИТЕ КУЧЕТА КАТО ОБЩЕСТВЕН ПРОБЛЕМ

Ноември, 2001 г.

Съдържание

1. ПАРАМЕТРИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО
2. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО
  - 2.1. ПРОБЛЕМЪТ
  - 2.2. ОТНОШЕНИЕТО КЪМ ПРОБЛЕМА
  - 2.3. ФАКТОРИ, ОБУСЛАВЯЩИ ОТНОШЕНИЕТО КЪМ ПРОБЛЕМА
  - 2.4. НЕОБХОДИМОСТТА ОТ РЕШАВАНЕТО НА ПРОБЛЕМА С БЕЗДОМНИТЕ КУЧЕТА
  - 2.5. РЕШЕНИЕТО НА ПРОБЛЕМА С БЕЗДОМНИТЕ КУЧЕТА
3. ОБОБЩЕНИЕ

1. ПАРАМЕТРИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

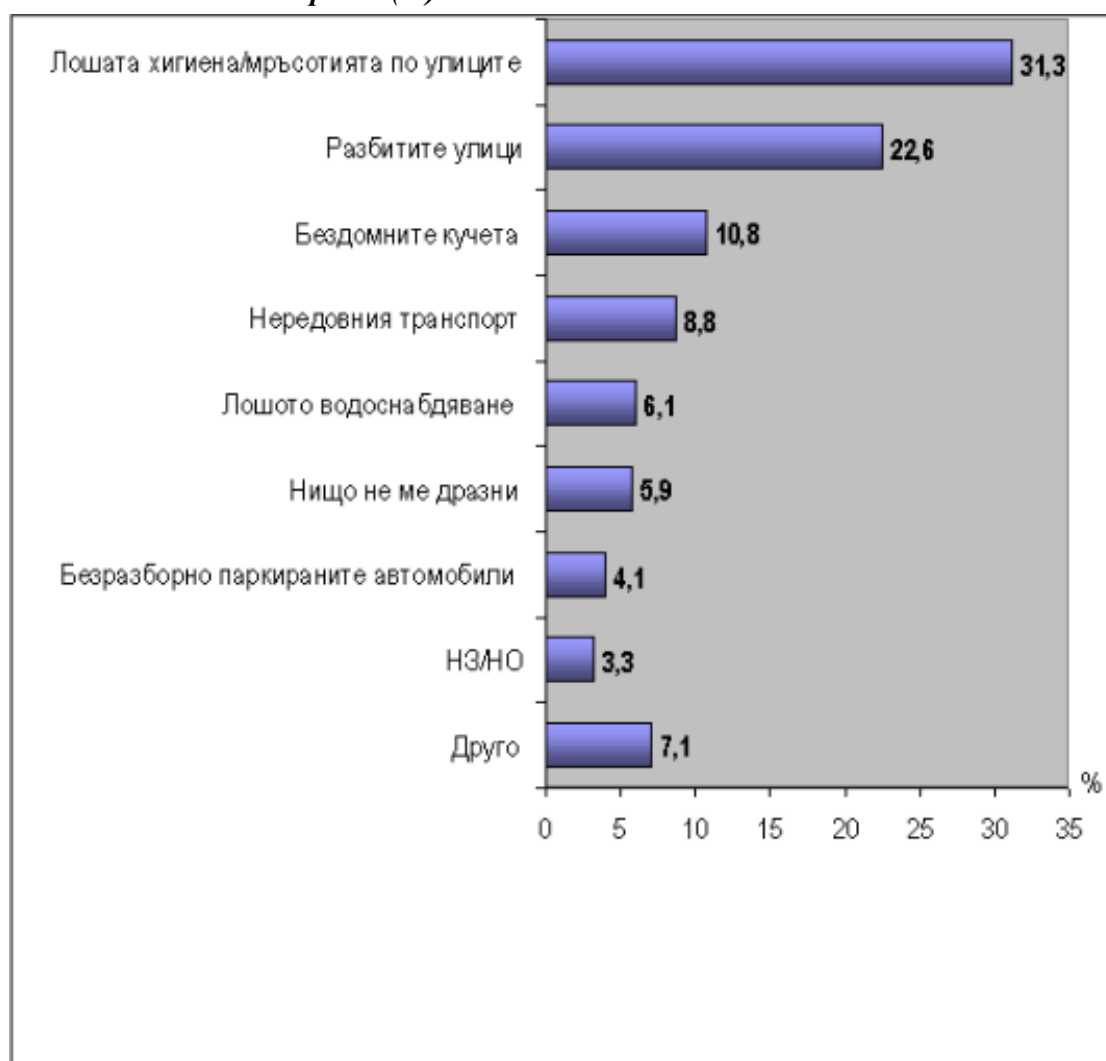
Изследвана съвкупност:	Населението в България на възраст над 18 години
Вид на извадката:	Случайна, двустепенна, гнездова извадка, представителна за изследваната съвкупност
Размер на извадката:	Изпълнена извадка: $N = 784$ (Планирана: $N = 800$; 100 гнезда по 8 респонденти)
Метод:	Персонално стандартизирано интервю
Период на провеждане на изследването:	Ноември, 2001 г.

2. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО

2.1. ПРОБЛЕМЪТ

Проблемът с бездомните кучета отдавна вълнува българската общественост, тъй като отсъства единодушие относно начина за неговото решаване. Многогодишните дебати и липсата на ефективно, приемливо за всички решение, доведе до поляризация на мненията и блокиране на повечето инициативи. Съществуващата безизходица нареди проблема с бездомните кучета като един от най-сериозните за повечето населени места/квартали в страната. Той се нарежда сред първите три неща, които създават най-големи притеснения за българското население (Графика 1).

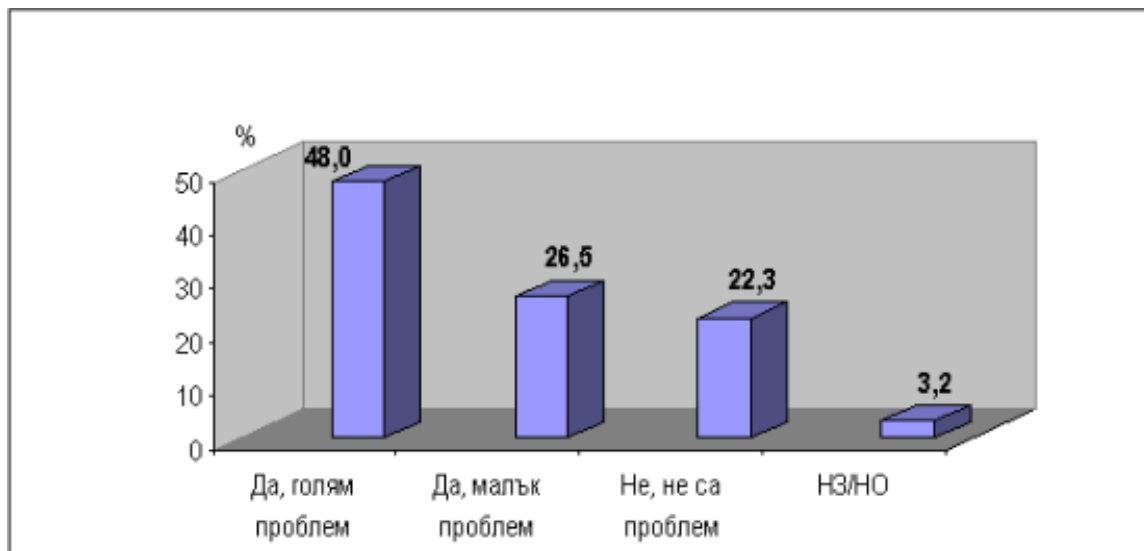
Графика 1. Относителна значимост на проблемите в населеното място/квартал (%)

База N = 784 (всички респонденти)

Значимостта на проблема се потвърждава и от по-общата оценка на неговите измерения. Почти всеки втори български гражданин смята, че бездомните кучета представляват “много голям проблем” (вж. Графика 2).

Графика 2. Оценки за равнището на значимост на проблема с бездомните кучета (%)

База N = 784 (всички респонденти)

В допълнение следва да се отбележи, че повече от 50% от пълнолетните граждани на страната смятат, че кучетата по принцип са “прекалено много” или “много” както в квартала (51,4%), така и в населеното място (57,3%).

2.2. ОТНОШЕНИЕТО КЪМ ПРОБЛЕМА

Демографският срез на изследваните лица показва, че съществува значима зависимост между отношението към бездомните кучета, от една страна, и степента на образование и размера/типа на населеното място, от друга (Таблица 1):

- Бездомните кучета се оценяват като сериозен проблем в по-голяма степен от хората с по-високо образование. Докато сред респондентите със средно и по-високо образование между 1/2 и 2/3 от респондентите посочват, че бездомните кучета са голям проблем за тяхното населено място, тази оценка е много по-рядко срещана сред хората с основно и по-ниско образование.
- От гледна точка на населеното място най-голямо безпокойство е налице сред жителите на София и живеещите в по-големите населени места, а най-малко сред живеещите в селата/селските райони.

Таблица 1. Оценки за значимостта на проблема с бездомните кучета по пол, образование и тип населено място (%)

	<i>Много голям проблем</i>	<i>Да, малък проблем</i>	<i>Не, не са проблем</i>	<i>НЗ/НО</i>
Пол				
Мъж	43,2	28,8	25,6	2,4
Жена	51,6	24,8	19,8	3,8
Най-висока степен на образование				
По-ниско от начално	21,2	18,2	36,4	24,2
Начално	32,8	22,4	41,8	3,0
Основно	42,3	27,0	26,5	4,2
Средно	51,9	27,2	19,2	1,6
Полувисше	71,4	28,6	0,0	0,0
Висше	61,8	27,9	10,3	0,0
НЗ - НО	0,0	50,0	50,0	0,0
Населено място				
София	70,1	21,4	6,8	1,7
Голям град	57,7	28,8	12,1	1,4
Малък град	50,9	30,3	15,4	3,4
Селски район, село	29,2	24,5	41,2	5,1

База N = 784 (всички респонденти)

2.3. ФАКТОРИ, ОБУСЛАВЯЩИ ОТНОШЕНИЕТО КЪМ ПРОБЛЕМА

Почти всеки пети респондент посочва, че той или негов близък са били нападени от бездомни кучета през изминалата година (Таблица 2). Над 2/3 от нападените заявяват, че това се е случвало веднъж, а около 1/5 - 2 пъти. Най-много са пострадалите в София (32,5%), а най-малко в селата (7,6%). Почти 2/3 от всички пострадали са потърсили медицинска помощ – ваксина против тетанус и/или бяс или превръзка.

Таблица 2. Граждани (или техни близки), нападени от бездомни кучета през изминалата година (2001)

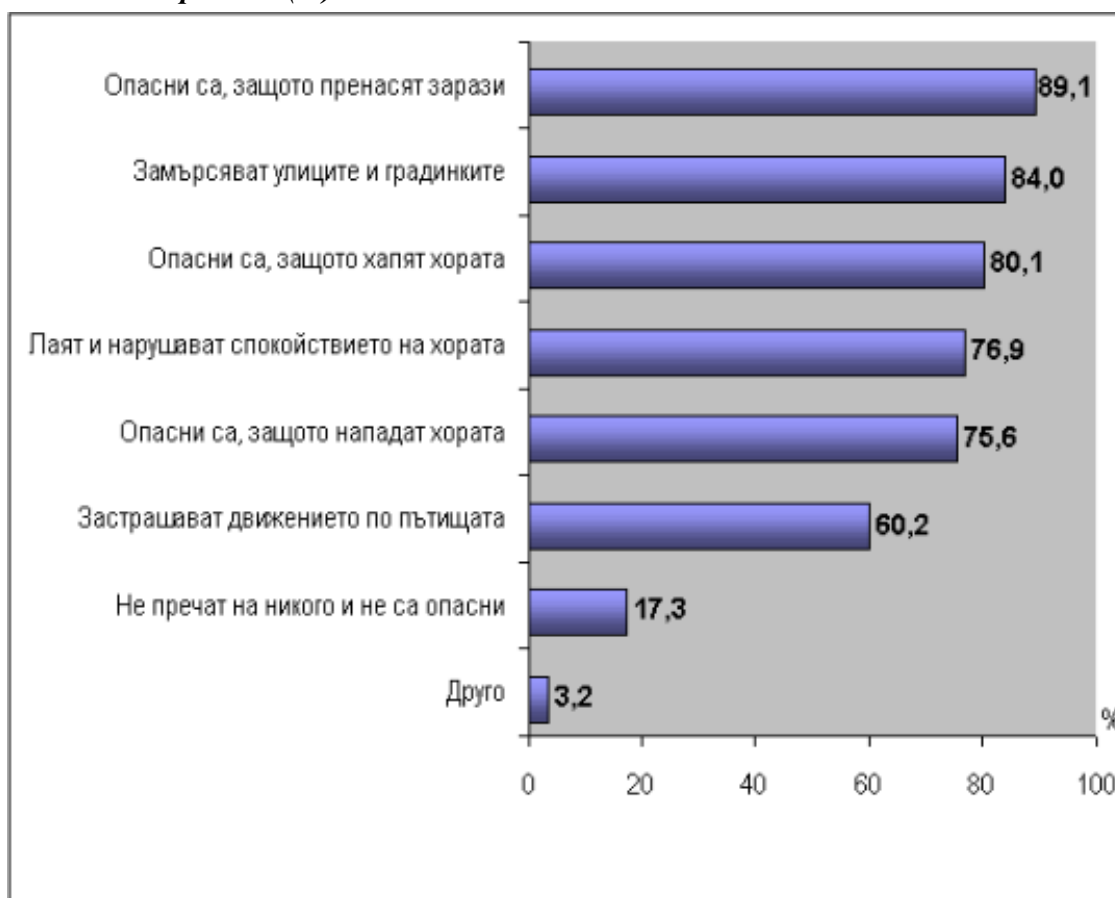
	<i>Дял от извадката %</i>	<i>Брой граждани</i>
Нападнати	17,7	1136000¹
Ненападнати	80,5	
НЗ/НО	1,8	

База N = 784 (всички респонденти)

¹ Оценката за броя на нападените от бездомни кучета хора е получена на базата на информацията от последното преброяване на населението (Март, 2001). Общият брой на населението над 18г. е 6 417 869. На 1% от извадката съответстват приблизително 64179 души.

Въпреки значимия дял на нападатите от бездомни кучета, непосредствената физическа заплаха не е нито единствената, нито най-сериозната причина за безпокойство. В очите на българските граждани бездомните кучета се възприемат в най-голяма степен като заплаха за здравето на хората и като проблем за санитарно-битовите условия в квартала/населеното място. В сравнително по-малка степен те са заплаха за движението по пътищата, като дори и в този случай това притеснява една значителна част от хората.

Графика 3. Оценки за факторите, превръщащи бездомните кучета в социален проблем (%)

База $N = 784$ (Всички респонденти)

2.4. НЕОБХОДИМОСТТА ОТ РЕШАВАНЕТО НА ПРОБЛЕМА С БЕЗДОМНИТЕ КУЧЕТА

Повечето граждани на страната (58,3%) категорично застават на позицията, че трябва да бъдат взети ефективни мерки срещу бездомните кучета. По-високото образование допринася за увеличаване на хората, които застават категорично на тази позиция (Таблица 3). Най-категорични в това отношение са жителите на София и хората с висше образование, а най-малко убедени са живеещите в селата и тези с начално и по-ниско образование.

Таблица 3. Нагласи спрямо необходимостта от решаване на проблема с бездомните кучета (по образование и населено място)(%)

	Необходимо е	Не е необходимо²	НЗ/НО
Най-висока степен на образование			
По-ниско от начално	57,6	12,1	30,3
Начално	68,7	17,9	13,4
Основно	81,4	13,5	5,1
Средно	93,1	5,2	1,6
Полувисше	94,3	0,0	5,7
Висше	97,1	2,9	0,0
Населено място			
София	97,4	1,7	0,9
Голям град	93,0	3,7	3,3
Малък град	89,7	8,0	2,3
Селски район, село	75,1	15,2	9,7

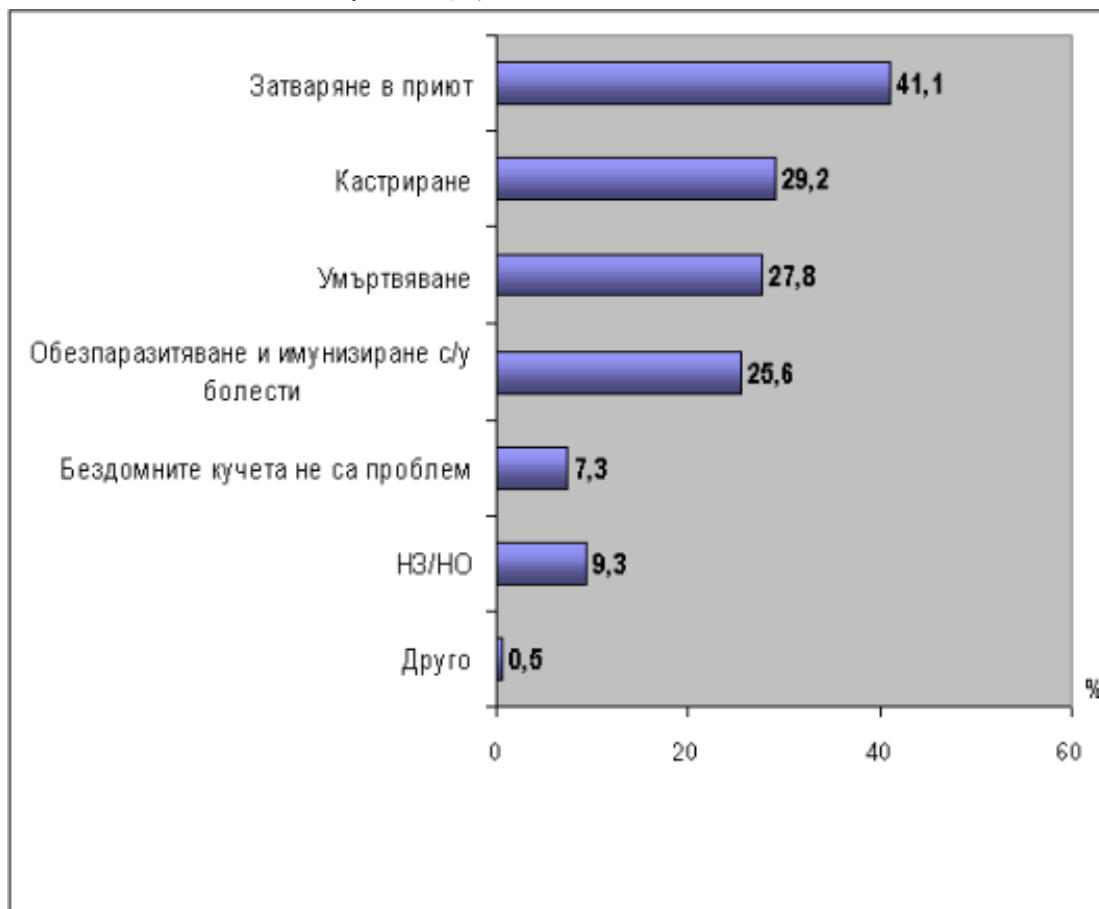
База N = 784 (всички респонденти)

2.5. РЕШЕНИЕТО НА ПРОБЛЕМА С БЕЗДОМНИТЕ КУЧЕТА

Най-популярната мярка за разрешаването на проблема с бездомните кучета е затварянето им в приют, а най-малко се подкрепя обезпаразитяването и имунизирането им срещу болести. Същевременно почти 30% смятат, че бездомните кучета трябва да бъдат безболезнено умъртвявани (Графика 4) Тази мярка получава най-голяма подкрепа в по-малките населени места, като в селата/селските региони тя е най-широко подкрепеният начин за решаване на проблема (Таблица 4).

² Категорията “Не е необходимо” е получена чрез обединяване на “Изобщо не е необходимо” и “Според мен бездомните кучета не са проблем, който трябва да бъде решаван”.

Графика 4. Подкрепа за мерките, необходими за решаване на проблема с бездомните кучета (%)³

База N = 784 (всички респонденти)

Таблица 4. Подкрепа за различните мерки за решаване на проблема с бездомните кучета по типове населени места (%)

	Кастриране	Затваряне в приют	Умъртвяване	Обезпаразитяване и имунизирание	Не са проблем	НЗ/НО
Населено място						
София	52,1	54,7	15,4	38,5	1,7	3,4
Голям град	34,4	50,7	27,4	32,1	3,3	5,1
Малък град	22,3	43,4	30,9	23,4	6,3	7,4
Селск и район,	19,9	26,4	31,4	16,6	13,4	16,2

³ Процентите са повече от сто, тъй като респондентите са давали повече от един отговор. Това се отнася и за данните в **Таблица 4**.

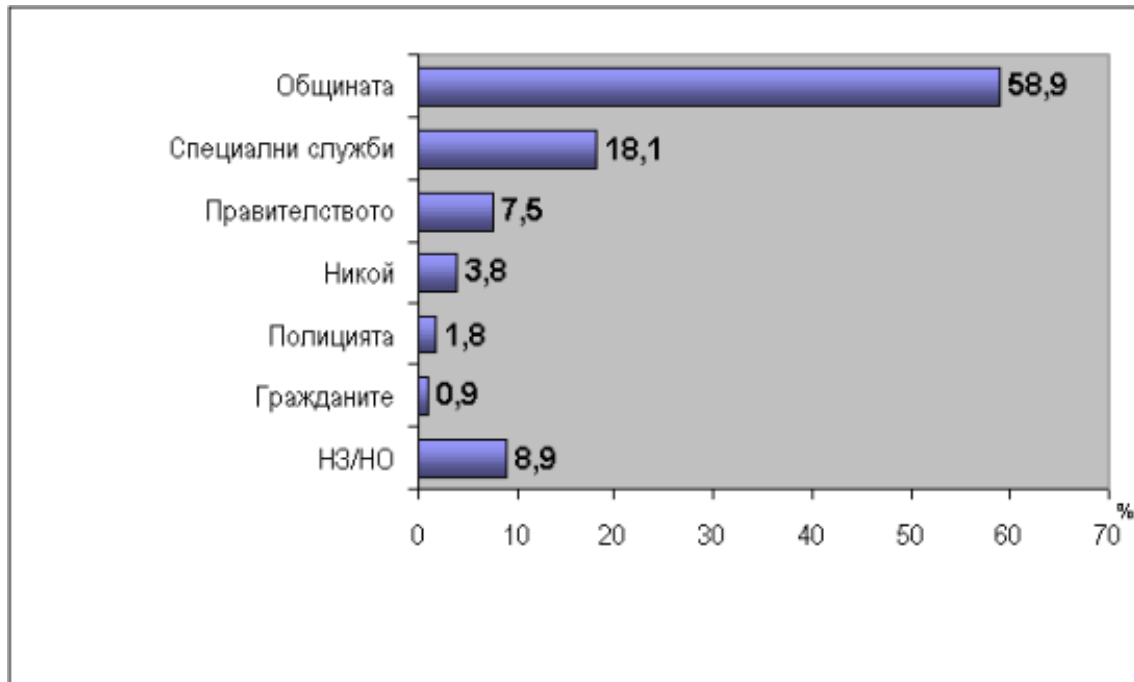

село						
------	--	--	--	--	--	--

База N = 784 (всички респонденти)

Според по-голямата част от българското население общината трябва да поеме основната отговорност за разрешаването на проблема с бездомните кучета, докато един значително по-малък дял са на мнение, че това трябва да бъде задължение на специални служби. Най-малко са хората, които смятат, че справянето с бездомните кучета е задача на гражданите.

Графика 5. Относителна отговорност на различните институции/групи от хора за решаването на проблема с бездомните кучета (%)

База $N = 784$ (всички респонденти)

3. ОБОБЩЕНИЕ

- Резултатите от изследването категорично потвърждават значимостта на проблема с бездомните кучета – той се възприема като сериозен повод за безпокойство не само от мнозинството пълнолетни граждани на страната, но се нарежда и сред трите най-големи притеснения на хората по отношение на живота в тяхното населено място/квартал.
- Отношението към бездомните кучета се влияе в значителна степен от типа на населеното място и образованието - той притеснява в по-голяма степен жителите на по-големите градове и хората с образование над средното, отколкото жителите на по-малките населени места и хората с основно и по-ниско образование.
- Независимо от изразените различия, като цяло бездомните кучета представляват комплексен проблем за болшинството от българите - сред най-сериозните причини за изразеното безпокойство са опасността от пренасянето на зарази, замърсяването на улиците и физическото нараняване на хората.

Резултатите еднозначно показват, че за българската общественост вземането на ефективни мерки срещу бездомните кучета е неотложна необходимост. Въпреки съществуващите различия по отношение на начина за справянето с проблема, най-сериозна подкрепа намират “затварянето им в приют”, “кастриране” и “умъртвяване”.